

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI
Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP—ART

[वेळ—३ तास]

(एकूण गुण—१००)

निसर्ग चित्र

१. (अ) गाळलेल्या जागा भरा (कोणत्याही पाच) :—

गुण
५

- (१) दोन टर्शरी रंग समप्रमाणात मिसळले असता रंग प्राप्त होतो.
- (२) बिंदू चलित होताच अस्तित्वात येते.
- (३) आकार किंवा आकृती ही अवकाश संबोधली जाते तसेच आकृतीच्या सभोवतालचा अवकाश हा म्हणून संबोधला जातो.
- (४) कलर (रंग) ही संवेदना होय, जी उत्तेजित करते.
- (५) कलाकृतीमध्ये धन अवकाश जितका महत्त्वाचा असतो; संकल्पन पूर्णत्वाला नेण्यासाठी तितकाच महत्त्वाचा ठरतो.
- (६) कलाकृतीच्या पृष्ठभागावर उष्ण व उजळ रंग भास व्यक्त करतो तसेच शीत व उदासीन रंग प्रत्यय आणतात.

(ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा (कोणतेही पाच) :—

५

- (१) सपाट पृष्ठभागाच्या केंद्रासवर त्यातील अवकाशातील आकार व घटक प्रत्यक्ष असल्याचे भासवले असता त्रिमिती निर्माण होते.
- (२) एखाद्या पृष्ठभागावरील अवकाश रेषेनी बंदिस्त केला तर आकार प्राप्त होतो.
- (३) पृष्ठभागावरील विशिष्ट पोत हा पृष्ठभागाचा विशेष गुण असून तो दृष्टीने अनुभवू शकतो तसेच स्पर्शाच्या संवेदनेतून अनुभवू शकतो.
- (४) जाड रेषा अतिसंवेदनशीलतेचा भाव दर्शवितात, तसेच नाजूकपणा व दूरत्वाचा प्रत्यय देतात.
- (५) कलाकृतीमधील जमिनीकडे कल असणारे आकार स्थिर किंवा स्थाई भाव दर्शवितात.
- (६) मोनो क्रोमॅटिक रंगसंगतीमधील छटा दोन प्रमुख रंगापासून बनलेल्या गडद व उजळ छटांमुळे मोनोक्रोमॅटिक रंगसंगती साधी परंतु आकर्षक भासते.

(क) विस्तारित रूपे लिहा (कोणतेही पाच) :—

५

- (१) एन्. ए. एस्. ए. (२) एम्. एस्. बी. वी. ई. (३) यु. एन्. ओ. (४) यू. एफ्. ओ.
- (५) यु. एस्. ए. (६) बी. एस्. सी.

(ड) योग्य जोड्या जुळवा :—

५

(१) सात रंगाचे मिश्रण	(अ) इलेक्ट्रोमॅग्नेटिक एनर्जी
(२) निसर्ग	(ब) सँड पेपर
(३) पोत	(क) दोन विरुद्ध रंग
(४) प्रकाश	(ड) सफेद प्रकाश
(५) विरोधाभास	(इ) कलाकाराची प्रेरणा.

२. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

- (अ) निसर्ग चित्र स्पष्ट करा.
- (ब) रंगाची व्याख्या स्पष्ट करा.
- (क) त्रिमितीची चर्चा करा.
- (ड) कलाकृतीमधील भ्रम (दृष्टीभ्रम) (इल्यूजन) म्हणजे काय ?

३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

- (अ) रंगसंगतीविषयी चर्चा करा.
- (ब) एनॉलॉग कलर स्किम म्हणजे काय ?
- (क) कॉम्प्लिमेंटरी रंगसंगतीचे स्पष्टीकरण द्या.
- (ड) उष्ण, शीत व उदासीन रंगाची माहिती द्या.

४. कोणत्याही चारवर टिपा लिहा :—

१६

- (अ) कलर व्हील (ब) रंगसंगतीचा मेळ घालणे (क) यथादर्शन
- (ड) कलाकृतीतील पोताचे महत्त्व (इ) बंद आकार व खुले आकार यांचा दृष्टीभ्रम.

५. उदाहरणासह लिहा (कोणतेही दोन) :—

१६

- (अ) रेषेचे विविध स्वभाव विशेष.
- (ब) निसर्ग प्रकाश व कृत्रिम प्रकाश यांचा उपयोग.
- (क) शेडस् (Shades) आणि शॅडोजची (Shadows) व्याख्या.
- (ड) कलाकृतीमधील अवकाशाचे महत्त्व.

६. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

- (अ) ॲनॉटॉमिचे (शरीरशास्त्र) महत्त्व स्पष्ट करा.
- (ब) पेन्सिल स्ट्रोकस् व ब्रश स्ट्रोकविषयी सविस्तर लिहा.
- (क) पेन्सिल रेखाटन कसे करावे ?
- (ड) रंग माध्यमांची चर्चा करा.

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED—3 HOURS]

(MARKS—100)

NATURE AND OBJECT DRAWING (THEORY)**Marks**

1. (a) Fill in the blanks (any five) :—

5

- (1) Whenever two tertiary colours are added in equal proportions a colour is obtained.
- (2) When point moves the comes into being.
- (3) Shape or figure is called a whereas the area surrounding a space is called
- (4) Colour is a sensation which causes stimulation of the
- (5) In the works of art, the area plays a part as important to the whole design as the positive area.
- (6) Warm or bright colours appear to be to the picture plane, whereas cool or dull colours tend to reach into the

(b) Write true or false (any five) :—

5

- (1) When parts or areas of a flat picture plane are physically projected into space, a third dimensional form is created.
- (2) When we use line to enclose an area, we create a shape ?
- (3) Texture is the quality of a surface which we are able to observe visually and through the sense of touch.
- (4) Bold lines indicates a feeling of sensitivity, unsurity, distance, etc.
- (5) Most of the times directionally downward shapes activate the sense of stability.
- (6) Monochromatic scheme is simple but attractive in which many tints and shades of at least two colours are used.

(c) Write full forms (any five) :—

5

- (1) NASA
- (2) MSBVE
- (3) UNO
- (4) UFO
- (5) USA
- (6) BSC.

(d) Match the words :—

5

Column 'A'

Column 'B'

(1) Mixure of Seven Colours	(a) Electromagnetic energy
(2) Nature	(b) Sand paper
(3) Texture	(c) Two opposite colours
(4) Light	(d) White Light
(5) Contrast	(e) Artist's Inspiration.

[Turn over]

2. Attempt any *two* questions :—
(a) Explain Nature drawing.
(b) How will you define the Colour ?
(c) Discuss about 3 dimensions.
(d) What is illusion in art ?
16
3. Attempt any *two* questions :—
(a) Discuss colour harmonies.
(b) What is Analogous scheme ?
(c) Explain complementary colour scheme.
(d) Explain warm, cool and neutral colours.
16
4. Write Short Note Comment (any *four*) :—
(a) Color wheel.
(b) Harmonizing Colour Scheme.
(c) Perspective.
(d) Importance of texture in work of art.
(e) Closed form / Open form visual illusion.
16
5. Write in detail with Examples (any *two*) :—
(a) Different Line Characters.
(b) Use of Natural light and Artificial light.
(c) Define shades and shadows.
(d) How space is important in work of art.
16
6. Attempt any *two* question :—
(a) Discuss importance of Anatomy.
(b) Write about pencil and brush strokes.
(c) How sketch of pencil drawing ? Explain.
(d) Discuss Colour mediums.
16

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI

Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP—ART

[वेळ — ३ तास]

(एकूण गुण—१००)

नेचर ॲण्ड ऑब्जेक्ट ड्रॉईंग (प्रात्यक्षिक)

१. खालील प्रात्यक्षिके करा :—	गुण
(अ) फळांची टोकरी व विविध पाने जलरंगात रंगविणे.	६०
(ब) मासे विकणारा किंवा विकणारी कुठल्याही माध्यमात चित्रित करा.	
(क) प्राण्यांचे आऊट डोअर स्केचिंग (पेन्सिल माध्यमात).	२०
२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—	
(अ) बंद खोलीत कृत्रिम प्रकाशाच्या संयोजनातील चित्रण व बाह्य अवकाशात नैसर्गिक प्रकाशातील चित्रण ह्यांमधील अनुभव व्यक्त करा.	
(ब) स्केचिंग सरावांचे महत्त्व स्पष्ट करा.	१०
३. ओरल	१०
४. टर्म वर्क.	

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED — 3 HOURS]

(MARKS — 100)

NATURE AND OBJECT DRAWING (PRACTICAL)

1. Practically solve all question :—	Marks
(a) Render fruit basket with leaves in water colour.	60
(b) Painting of a Fish Seller (any media).	
(c) Out-door sketching of animals (pencil rednering).	
2. Write on the following questions :—	20
(a) Share experience about working with indoor lighting and day light (out door) while painting nature drawing.	
(b) Explain the use of sketching practice in art.	
3. Oral.	10
4. Term work.	10

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI
Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP—ART

[वेळ—३ तास]

(एकूण गुण—१००)

स्टिल लाईफ (थिअरी)

गुण

१. (अ) रिकाम्या जागा भरा (कोणत्याही पाच) :—

५

- (१) चित्रपटलावरील पृष्ठभाग न रंगविता सफेद रंग साधण्याकरिता रंग हे उपयुक्त माध्यम होय.
- (२) उपलब्ध माध्यमातून वस्तूच्या पृष्ठभागाचा कौशल्यपूर्ण साधणे हे जणू स्टिल लाईफ चित्रणातील खऱ्या अर्थाने आस्वाद घेणे होय.
- (३) स्टिल लाईफ हे प्रकाशात (इनडोअर) तसेच प्रकाशात (outdoor) चित्रित केले जाऊ शकते.
- (४) निसर्ग चित्रण किंवा वस्तू चित्रण ह्यातील प्रमाणबद्धयुक्त वास्तववाद मुळे साध्य होतो.
- (५) मनमोहक प्रकाश स्रोत योग्य रीतीने वापरल्यास स्टिल लाईफमध्ये अधिक साधता येते.
- (६) ॲनॅटॉमी ही प्रत्येक हुकमी एक्का ठरते.

(ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा (कोणतेही पाच) :—

५

- (१) प्रत्येक कलाकार कलानिर्मिती करताना त्याचा एखाद्या विषयाकडे पाहण्याचा व तिच्याविषयी विचार करण्याचा, व्यक्त करण्याचा दृष्टीकोण जवळ-जवळ सारखाच असतो.
- (२) स्थिरचित्रसुद्धा बऱ्याचदा जिवंतपणाचा अनुभव देऊ शकते.
- (३) सूक्ष्म निरीक्षण हे एखाद्या कलाकारास परिपूर्णतेच्या पातळीस प्राप्त करण्याची किल्ली ठरू शकते.
- (४) पॉईंटेलिझम, शैली कुंचल्याच्या विशेष फटकाऱ्यांसाठी प्रसिद्ध आहे.
- (५) स्थिरचित्र चित्रशैलीत मानवाकृती चित्रणास वस्तू चित्रणापेक्षा जास्त महत्त्व आहे.
- (६) जेव्हा प्रकाश एखाद्या वस्तू वरून परावर्तीत होतो तेव्हाच आपण त्याचा रंग व आकार पाहू शकतो.

(क) विस्तारित रूपे लिहा (कोणतेही पाच) :—

५

- (१) के. ई. एम. (हॉस्पिटल) (२) एल. आय. सी. (३) जी. पी. ओ.
- (४) बी. पी. टी. (५) ए. सी. सी. (६) बी. ए. आर. सी.

(ड) योग्य जोड्या जुळवा :—

स्तंभ 'अ'

स्तंभ 'ब'

(१) आइज्-डोळे

(अ) आर्टिफिशिअल

(२) पारदर्शकता

(ब) ग्रे

(३) नॅचरल

(क) सरफेस

(४) पोत

(ड) जल माध्यम

(५) उदासीन

(इ) निरीक्षण

२. खालीलपैकी दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

(अ) स्थिरचित्रमध्ये म्हणजे काय ?

(ब) योग्य प्रकाश संयोजन स्थिरचित्रात कशा रीतीने महत्त्वाचे ठरते ?

(क) स्थिरचित्रामध्ये जास्तीतजास्त जिवंतपणा साधण्याकरिता कोणत्या गोष्टीस प्राधान्य द्यावे ?

(ड) स्थिरचित्र मनमोहक कलाकृती बनण्यासाठी कुठल्या प्रकारचे तंत्र व माध्यम वापरावे यांचे वर्णन करा ?

३. खालीलपैकी दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

(अ) प्रबोधन काळाविषयी चर्चा करा.

(ब) अतिवास्तव वाद काळाची चर्चा करा.

(क) हाय की व लो की चर्चा करा.

(ड) पॅलेट नाईफ तंत्र चित्रणाचे स्पष्टीकरण द्या.

(इ) प्राथमिक रंगांचे वर्णन करा.

४. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :—

१६

(अ) ॲक्रेलिक कलर टेक्निक.

(ब) चारकोल माध्यमात चित्रिकरण.

(क) डायमॅन्शन (त्रिमिती).

(ड) व्हॅनिशिंग पॉईंट.

(इ) कलर थिअरी.

५. उदाहरणासह स्पष्ट करा (कोणतेही दोन) :—

१६

(अ) बॅलंस

(ब) हार्मनी

(क) प्रतल व त्याचा पोत

(ड) इम्पॅस्टो तंत्र.

६. खालीलपैकी दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

(अ) स्प्लिट कॉम्प्लिमेंटरी कलर म्हणजे काय ?

(ब) तैल रंग माध्यम व जल रंग माध्यम ह्यांमधील फरक स्पष्ट करा.

(क) विरोधाभास ह्या पेंटिंगमधील प्रमुख घटकाची चर्चा करा.

(ड) व्हिदम स्पष्ट करा.

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED—3 HOURS]

(MARKS—100)

STILL LIFE (THEORY)

Marks

1. (a) Fill in the blanks (any five) :—

5

- (i) colour is very ideal medium to obtain transparent effect leaving paper surface as white.
- (ii) Rendering and obtaining proper of the surface of the objects in given media is the essence of the still life.
- (iii) Still life can be rendered in light indoor as well as light as outdoor work.
- (iv) Because of the nature and object drawing looks proportionally more visually realistic.
- (v) Arranging interesting light source bring more into still life.
- (vi) Anatomy is always a key aspect in every

(b) Write true or false (any five) :—

5

- (i) Every artist has a same visual angle and perception in his own way towards the same subject.
- (ii) Still objects also can give experience and feel of life in paintings.
- (iii) For the artist keen observation is a key to achieve success to a certain level of perfection in their art.
- (iv) Pointalism style was popular for its prominent brush strokes in paintings.
- (v) In still life painting generally figure drawing has more importance than any natural or manmade objects.
- (vi) We can see the objects and their colour when light reflects from the surface.

(c) Write full forms (any five) :—

5

- (i) K.E.M Hospital
- (ii) L.I.C
- (iii) G.P.O
- (iv) B.P.T
- (v) A.C.C
- (vi) B.A.R.C.

(d) Match the words :—

5

'A' Group

'B' Group

(i) eyes	(a) Artificial
(ii) Transparent	(b) Grey
(iii) Natural :	(c) Surface
(iv) Texture	(d) Water medium
(v) Neutral	(e) Observation

[Turn over]

2. Attempt (any *two*) questions :— 16
- (a) What is still life?
 - (b) How proper light source is important in still life?
 - (c) Which are the priorities to make still life more lively?
 - (d) Describe different techniques and different medium can make still life an interesting piece of art?
3. Attempt (any *two*) questions :— 16
- (a) Discuss renaissance period.
 - (b) Discuss surrealism period.
 - (c) Discuss high-key and low-key.
 - (d) Explain palate knife technique.
 - (e) Describe primary colors.
4. Write short note (any *four*) :— 16
- (a) Acrylic color technique.
 - (b) Charcoal rendering.
 - (c) Dimension.
 - (d) Vanishing point
 - (e) Color theory.
5. Write in details with examples (any *two*) :— 16
- (a) Balance.
 - (b) Harmony.
 - (c) Surface and its texture
 - (d) Impasto technique.
6. Attempt (any *two*) questions :— 16
- (a) What is split complimentary color ?
 - (b) State the difference between oil base and water base color mediums.
 - (c) Discuss contrast the major aspect in painting ?
 - (d) Explain rhythm.
-

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI

Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP—ART

[वेळ — ३ तास]

(एकूण गुण—१००)

स्टील लाईफ (प्रात्यक्षिक)

	गुण
१. खालील प्रात्यक्षिके करा :—	६०
(अ) एखाद्या ॲन्टिक पिस व काही नैसर्गिक वस्तूंचे चारकोलमध्ये चित्रण करा.
(ब) एखाद्या शंख व दगड जलरंगात चित्रित करा.
(क) निसर्ग प्रकाशात फळे व भाज्या आऊटडोअर स्थिर चित्र म्हणून तेल रंगात चित्रण करा.	
२. खालील प्रश्न सोडवा :—	२०
(अ) तेल रंगाचे व ॲक्रलिक रंगाचे ॲडव्हांटेजीस तसेच डिसॲडव्हांटेजीस स्पष्ट करा.
(ब) रंगाचा मानवी मनावर तसेच प्राण्यांवर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.	
३. वायवा.	१०
४. टर्म वर्क.	१०

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED — 3 HOURS]

(MARKS — 100)

STILL LIFE (PRACTICAL)

	Marks
1. Practically solve all questions :—	60
(a) Render any antique piece with natural objects in Charcoal.
(b) Render Sea shell and stones in water colour.
(c) Render a group of fruits and vegetables in daylight as outdoor in oil colour.	
2. Write on the following two questions :—	20
(a) Advantages and disadvantages of Oil and acrylic medium.
(b) How colours effects on human mind as well as animal ?	
3. Viva.	10
4. Term work.	10

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI

Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP—ART

[वेळ — ३ तास]

(एकूण गुण—१००)

ग्राफिक डिझाईनिंग (थिअरी)

गुण

१. (अ) रिक्त जागा भरा (कोणत्याही पाच) :-

५

- (१) स्पेस हा एक डिझाइनच्या पैकी असून तो आपल्या सभोवती पसरलेला असतो.
- (२) बिंदू, पृष्ठ आणि आकारमान हे डिझाइन अतिशय मूळ घटक होत.
- (३) सर्व चित्रविषयक डिझाइनची सुरुवात ने होते. तो चलित होतो व रेषा अस्तित्वात येते.
- (४) पृष्ठ प्रसारित होताच आकारमान अस्तित्वात येते. कल्पना केली असता त्यास त्रिमितता असते लांबी, रुंदी व
- (५) अवकाश, रेषा, आकार, प्रकाश, पोत आकृती आणि इत्यादी डिझाइनचे मूलभूत घटक होत.
- (६) पोत हा चा स्वाभाविक गुण असून तो गुळगुळीत किंवा खडबडीत मंद वा असू शकतो.

(ब) सत्य किंवा असत्य सांगा (कोणतेही पाच) :-

५

- (१) मूलभूत घटकांचे ज्ञान असणे आवश्यक असून, ते महत्त्वाचे पूरक भाग होत ज्या आधारे कलाकार संकल्पन करतो.
- (२) बिंदू अवकाशात आपले स्थान निश्चित करतो. तेव्हा साहजिकच त्याला लांबी, रुंदी व खोली असते म्हणूनच तो स्थिर, दिशाहिन व केंद्रित असतो.
- (३) प्रतलास चार समान बाजू असतात आणि तीन कोन असतात म्हणूनच त्यास चौकोन म्हटले जाते.
- (४) एखाद्या शेप किंवा आकृतीस निगेटिव्ह शेप म्हणतात जी धन अवकाश ऑक्युपाय करते.
- (५) संपूर्ण कलाकृतीत निगेटिव्ह एरिया पॉझिटिव्ह एरिया एवढाच महत्त्वाचा असतो.
- (६) अवकाशाचा रंग परिणामकारक ठरतात. उष्ण रंग किंवा उजळ रंग जवळचा आभास प्रत्ययास आणतात.

(क) पूर्ण रूप लिहा (कोणतेही पाच) :-

५

(१) ए.सी.	(२) ए.सी.सी.	(३) डी.सी.
(४) डी.जी.	(५) बी.पी.	(६) एन.ओ.सी.

(ड) जोड्या जुळवा :-

५

‘अ’ गट	‘ब’ गट
(१) शेप	(अ) फर्स्ट डायमेंशन
(२) खोली	(ब) आभास
(३) रेषा	(क) अंतर
(४) इंद्रधनुष्य	(ड) नैसर्गिक सोर्स
(५) डे लाइट	(इ) फॉर्म.

२. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :-

- (अ) डिझाइन म्हणजे काय ?
- (ब) कलर मिनिंगची चर्चा करा.
- (क) पेस्टल, पोस्टर कलर व जलरंग या फरक व उपयोग-चर्चा करा.
- (ड) कंपोजिंग ऑफ आर्टची माहिती द्या.

३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :-

१६

- (अ) ग्रामीण अर्थव्यवस्था म्हणजे काय ?
- (ब) जाहिरातीची सामाजिक व आर्थिक योजनासंबंधी चर्चा करा.
- (क) बांधणीविषयक डिझाइनसंबंधी लिहा.
- (ड) ग्राफिक डिझाइन आणि टायपोग्राफी.

४. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :-

१६

- (अ) जाहिराती रोजगार प्राप्त करते.
- (ब) जाहिरातीतले सत्य.
- (क) जाहिरात आणि टायपोग्राफी
- (ड) ॲडव्हर्टायझिंग मार्केटिंगचा एक भाग होय.
- (इ) कॅलिग्राफी.

५. उदाहरणासहित सविस्तर उत्तरे द्या (कोणतेही दोन) :-

१६

- (अ) कलेतील संकल्पन व त्यांचे विशेष गुण
- (ब) कॅलिग्राफीची व्याख्या.
- (क) बिझनेसचा काळ व सामाजिक बांधीलकी.
- (ड) जाहिरातीचे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष गुण.

६. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :-

१६

- (अ) ॲडव्हर्टायझिंग प्रेसच्या स्वातंत्र्यास प्रोत्साहित करते.
- (ब) टायपोग्राफीचा इतिहास
- (क) ॲडव्हर्टायझिंगची समाजातील भूमिका
- (ड) कॅलिग्राफीचा फॉन्ट व त्याचा इतिहास.

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED — 3 HOURS]

(MARKS — 100)

GRAPHIC DESIGNING (THEORY)

Marks

1. (a) Fill in the blanks (any five) :—

5

- (i) Space is one of the design which surrounds us.
- (ii) Very primary elements of design are point plane and volume.
- (iii) All pictorial designs begin with the that moves and the line ? into being.
- (iv) A plane extended becomes a volume conceptually a volume has three dimensions length, width and
- (v) Space, line, shape, light, texture, form and are the elements of design.
- (vi) Texture is a quality of whether it is smooth or rough, dull or.

(b) Write true or false (any five) :—

5

- (i) The knowledge of the elements of design is very essential because they are the main components, with which artist create a design.
- (ii) A point marks a position in space conceptually it has length, width or depth therefore it is static, directionless and ser.
- (iii) A plane figure having four equal sides and three right angles is called square.
- (iv) A shape or a figure is called negative shape which occupies positive space.
- (v) In works of art the negative area plays a part as important to the whole design as the positive area.
- (vi) Colours also have an effect on space. Warm or bright colours appear to be closer to the picture plane.

(c) Write long forms (any five) :—

5

(i) AC	(ii) ACC	(iii) DC
(iv) DG	(v) BP	(vi) NOC.

(d) Match the following pairs :—

5

Group 'A'

Group 'B'

(i) Shape	(a) First dimension
(ii) Depth	(b) Form illusion
(iii) Line	(c) Distance
(iv) Rainbow	(d) Natural Source
(v) Day light	(e) Form.

[Turn over]

2. Answer the following (any *two*) :— 16
- (a) What is designing ?
 - (b) Discuss about colour meaning.
 - (c) Explain pastel, poster and water colour and their use ?
 - (d) Composing of Art ?
3. Answer the following (any *two*) :— 16
- (a) What is village economy.
 - (b) The social and economic aspect of advertising discuss.
 - (c) Write about structural design.
 - (d) Graphic design in typography.
4. Write short notes (any *four*) :— 16
- (a) Add creates employment.
 - (b) Truth in advertising.
 - (c) Advertising in typography.
 - (d) Advertising a part of marketing.
 - (e) Callygraphy.
5. Write in detail with examples (any *two*) :— 16
- (a) Good qualities of Designing Art.
 - (b) Callygraphy defination.
 - (c) Write about period of business and social integration.
 - (d) Direct and indirect advertising qualities of modern add.
6. Answer the following (any *two*) :— 16
- (a) Advertising promotes freedom of the press.— explain in detail.
 - (b) Typography history.
 - (c) Role of advertising in society.
 - (d) Callygraphy font and history.

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI

Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP-ART

[वेळ—३ तास]

(एकूण गुण—१००)

ग्राफिक डिझाईनिंग (प्रात्यक्षिक)

	गुण
१. पुढील प्रात्यक्षिके करून दाखवा :—	६०
(अ) युनिव्हर्सिटी डिग्रीकरिता एक कॅलिग्राफिक सर्टिफिकेट बनवा.	
(ब) देवनागरीचा वापर करून एखादा संस्कृत श्लोक (कट निबचा वापर करून) लिहा.	
(क) एखादा लोगो आणि सिम्बॉलचा वापर करून लेटरहेड तयार करा.	
२. पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—	२०
(अ) बुक कव्हर व जॅकेट निर्मितीविषयक लिहा.	
(ब) आमंत्रण पत्राचे डिझाइन तयार करा.	
३. ओरल.	१०
४. टर्म वर्क.	१०

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED—3 HOURS]

(MARKS—100)

GRAPHIC DESIGNING (PRACTICAL)

	Marks
1. Practically Solve All Questions :—	60
(a) Create a calligraphic certificate for university degree. Sessional work at least 6 articles to be prepared.	
(b) Create any calligraphic Sanskrit Shlok with cut nib in devnagari. Sessional work at least 6 articles to be prepared.	
(c) Use of logo and symbol to create a letterhead design as part of corporate design.	
2. Write on the following questions :—	20
(a) Write on to create book cover and jacket .	
(b) Design a invitation card.	
3. Oral.	10
4. Term work.	10

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI
Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP—ART

[वेळ—३ तास]

(एकूण गुण—१००)

कमर्शियल आर्ट अँड ड्रॉइंग (थिअरी)

गुण

५

१. (अ) रिक्त जागा भरा (कोणत्याही पाच) :—

- (१) कमर्शियल आर्ट ही ग्राफिक आर्ट असून त्याचा उपयोग कमर्शियल हेतूंपूर्त केला जातो अर्थात
- (२) कमर्शियल आर्टमध्ये कमर्शियल आर्टिस्टचा वापर बहुतकरून लोगो, प्रिंट-अँड्स, डायग्रामस्, पोस्टर्स, मॅगॅझिन ले-आऊट्स व बहुविध कलेसाठी होतो.
- (३) कमर्शियल आर्ट एखाद्या उत्पादकाच्या जाहिरातीसाठी लोकांचे वेधण्याच्या दृष्टीने एक विशिष्ट प्रतिमा निर्माण करून एक दिशा निश्चित करते.
- (४) कमर्शियल आर्टमध्ये महत्त्व वाढविण्यासाठी, पुस्तकांचे संकल्पन, विविध उत्पादकांच्या जाहिराती, लिखावट, पोस्टर्स व इतर प्रदर्शिते पारंपारीक रित्या समाविष्ट असतात.
- (५) हे कमर्शियल आर्टमधील नेहमी वापरात येणारे एक महत्त्वाचे स्वरूप होय.
- (६) मुक्तहस्त चित्रण व ह्यांचे कसब सर्वसामान्यतः कमर्शियल कलाकारास हस्तगत असणे आवश्यक असते.

(ब) खालील विधाने सत्य की असत्य ते लिहा (कोणतेही पाच) :—

५

- (१) पारदर्शक रंग हे खासकरून पारदर्शक परिणाम साधण्यासाठीच कलाकृतीत वापरले जातात.
- (२) ललित कलाकृती ह्या विशेषतः जाहिरातीच्या उद्देशाने आर्ट गॅलरीमध्ये प्रदर्शित केल्या जातात. कम्प्युटर प्रोग्रामचा वापर करून त्या कमर्शियल जाहिराती, डिझाईन्स व बिल बोर्ड्स इत्यादींसाठी त्या निर्मिल्या जातात.
- (३) लाईनो कट, रिलिफ प्रिंटिंग, ब्लॉक मेकिंग, सिल्क स्क्रीन प्रिंटिंग इत्यादी मुद्रण तंत्र कलेपैकी मानल्या जातात.
- (४) बाटिक, म्युरल, फ्रेस्को, तैल चित्रण, इत्यादी पारंपारिक लोकप्रिय कलाशैली म्हणून ओळखल्या जातात.
- (५) तैल रंग चित्रण पद्धतीत चित्रणाची सुरुवात उजळ छटांनी होते व ती गडद छटा वापरत पूर्णत्वाकडे नेली जाते.
- (६) कमर्शियल आर्ट ही मुख्यत्वे स्व-अभिव्यक्ती व सौंदर्यशास्त्राच्या उद्देशाने निर्मिली जाते.

(क) पूर्ण रूपे लिहा (कोणतेही पाच) :—

(१) एन. एस. सी.	(५) ओ. एन. जी. सी.
(२) सी. एस. टी.	(६) एम. एस. सी.
(३) ए. एम.	
(४) म्हाडा	

(ड) जोड्या जुळवा :—

५

“अ” गट

“ब” गट

(१) कॅम्पेन	(अ) प्रिन्सिपल ऑफ डिझाईन
(२) क्रिएटिव्ह आयडिया	(ब) पारदर्शक
(३) कलर इन्कस	(क) डिझाईनमधील घटकांची रचना
(४) हार्मनि	(ड) बाजारीकरण (मार्केटिंग)
(५) कॉम्पोजिशन	(इ) जाहिरात करणे.

२. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

- (अ) कमर्शियल आर्टमध्ये फोटोग्राफी कशी उपयोगी ठरते ?
 (ब) आर्ट टर्मिनोलॉजीचे स्पष्टीकरण द्या.
 (क) कमर्शियल आर्टिस्टच्या अंगी कुठले गुण असावेत ?
 (ड) जाहिरातीकरणांत कुठल्या गोष्टी महत्त्वाच्या व उपयोगी असतात ?

३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

- (अ) कमर्शियल आर्टमध्ये ले आऊट कशास म्हणतात ?
 (ब) जाहिरातीकरणांत क्रिएटिव्ह आर्ट म्हणजे नेमके काय ?
 (क) स्क्रीन प्रिंटिंगविषयी माहिती लिहा.
 (ड) कमर्शियल आर्टमध्ये कॅलिग्राफीचा रोल काय ?

४. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :—

१६

- (अ) ऑफसेट प्रिंटिंग (ब) फोटोग्राफी (क) ड्रॉईंगची मुलतत्त्वे
 (ड) हार्मनि-डिझाईनच्या मुलतत्त्वांपैकी एक (इ) मॉडेलिंग.

५. उदाहरणासह सविस्तर स्पष्ट करा (कोणत्याही दोन) :—

१६

- (अ) व्हिज्युअलाइझेशन.
 (ब) रेखाटनातील अचूकता कलेतील परिपूर्णतेचे एक अंग.
 (क) कॅम्पेनिंग.
 (ड) टायपोग्राफी.

६. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

- (अ) क्रिएटिव्हिटी हे जाहिरातीचे प्रमुख अंग होय-स्पष्ट करा.
 (ब) उत्पादनाच्या विक्रीकरिता लक्षवेधी जाहिरातीकरण-स्पष्ट करा.
 (क) इलस्ट्रेशन व एनिमेशनची चर्चा करा.
 (ड) कमर्शियल कलेतील शैलीयुक्त कलाकृती-स्पष्ट करा.

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED—3 HOURS]

(MARKS—100)

COMMERCIAL ART AND DRAWING (THEORY)**Marks**1. (a) Fill in the blanks (any *five*) :—

5

- (i) Commercial Art is graphic art used for commercial purposes such as
- (ii) In Commercial Art most commercial artist are used to create logos, print ads, diagrams, posters, magazine layouts and a multitude of art.
- (iii) Commercial art creates a way to show people the product or service by using an image that may catch one's
- (iv) Commercial art traditionally includes designing books, advertisements of different products, signs, posters and other displays to promote
- (v) is often vital aspect in Commercial Art.
- (vi) Commercial artists should have skills in free-hand drawing and

(b) Write *true* or *false* (any *five*) :—

5

- (i) Water colour is specially used to gain transparent kind of effect in art work.
- (ii) Fine art is generally art that is typically displayed in a gallery that is for advertising purpose is done through a computer program and is used for designs on commercials, ads and billboards.
- (iii) Lino cut, Relief printing, Block making, silk screen printing, etc. are known as printing techniques.
- (iv) Batque, Mural, Fresco, Oil painting are known as popular traditional painting techniques.
- (v) Oil colour painting method is usually starts with lighter shades and gradually its taken towards darker tints.
- (vi) Commercial art is usally made for self expression and aesthetic purpose.

(c) Write full forms (any *five*) :—

5

- (i) NSC (ii) CST (iii) AM
- (iv) MHADA (v) ONGC (vi) MSC.

[Turn over]

(d) Match the following words :—

Group "A"

Group "B"

(i) Campaign

(a) A principle of design

(ii) Creative Idea

(b) Transparent

(iii) Colour Inks

(c) Organised elements in design

(iv) Harmony

(d) Marketing

(v) Composition

(e) Advertising.

2. Attempt any *two* questions :—

16

(a) In what way photography is useful for commercial art ?

(b) Explain Art terminologies.

(c) What kind of qualities one should have as a Commercial Artist ?

(d) Which things are important and useful for advertising ?

3. Attempt any *two* questions :—

16

(a) What is layout in commercial art ?

(b) What is creative art in advertising ?

(c) What is Screen Printing ?

(d) What is the role of calligraphy in commercial Art ?

4. Write short note/comment (any *four*) :—

16

(a) Offset printing.

(b) Photography.

(c) Principles of drawing in commercial art.

(d) Harmony - one of the basic principle of design.

(e) Modelling.

5. Write in detail with examples (any *two*) :—

16

(a) Visualization.

(b) Accuracy in drawing is part of perfection in art.

(c) Campaigning.

(d) Typography.

6. Attempt any *two* questions :—

16

(a) Creativity is heart of Advertising—Explain.

(b) Discuss eye catching advertising for sell of product.

(c) Discuss Illustration and animation.

(d) Discuss stylized art work in commercial art.

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI

Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP—ART

[वेळ — ३ तास]

(एकूण गुण—१००)

कमर्शियल आर्ट अँड ड्रॉइंग (प्रात्यक्षिक)

	गुण
१. खालील प्रात्यक्षिके करा :—	६०
(अ) ड्रॉइंग फ्रॉम लाईफ : फुल फिगर स्टडी (पोस्टर रंगात).
सेशनल...	
(ब) ड्रॉइंग फ्रॉम नेचर : फ्लॉवर्स किंवा व्हेजिटेबल्स (पारदर्शक रंगात).
सेशनल...	
(क) ड्रॉइंग फ्रॉम स्टिल लाईफ : तेल रंगात चित्रित करा.
सेशनल...	२०
२. खालील प्रश्न सोडवा :—	
(अ) उजळ व गडद छाटांनी अवकाश स्पष्ट करणे—व्यक्त करा.	१०
(ब) लेआऊट डिझाईनिंगची रचना—व्यक्त करा.	१०
३. वाचवा.	
४. टर्म वर्क.	

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED — 3 HOURS]

(MARKS — 100)

COMMERCIAL ART AND DRAWING (PRACTICAL)

	Marks
1. Practically solve all questions :—	60
(a) Drawing from Life : full figure study (render with poster colour).	
(b) Drawing from Nature : flowers or vegetables (render with water colour).	
(c) Drawing from still life in Oil Colour.	
2. Write on the following <i>two</i> questions :—	20
(a) Defining space by shades and shadows—Explain.	
(b) Composition in designing layout—Explain.	
3. Viva.	10
4. Term work.	10

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI

Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP—ART

[वेळ—३ तास]

(एकूण गुण—१००)

डिझाइन अँड ले आऊट (थिअरी)

सूचना.— (१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

(२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

(३) आवश्यक तेथे सुलभ आकृत्या काढा.

(४) आवश्यक तेथे जास्तीची माहिती गृहीत धरा

गुण

१. (अ) गाळलेल्या जागा भरा (कोणत्याही पाच) :—

५

(१) हेतूपूर्ण अशी सुबक ही एखाद्या डिझाइनचा जणू अर्क होय.

(२) विशिष्ट पद्धतीने रचलेल्या रचनेचा दृशात्मक परिणाम म्हणजे आकर्षक संकल्पना होय.

(३) डिझाइन हा आपल्या दैनंदिन जीवनातील एक महत्त्वाचा भाग असून तो नैसर्गिक तथा पर्यावरणात सापडतो.

(४) अनेकदा शून्य रचना हीदेखील एखाद्या डिझाइनची निर्मिती मानली जाते.

(५) डिझाइन ही केवळ एकांगी कला अथवा शास्त्र नसून ती दोघांची होय.

(६) साम्यात्मक किंवा विरोधी आकारांची किंवा घटकांची रसपूर्ण व आकर्षक ही एक चांगली संकल्पना बनते.

(ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा (कोणतेही पाच) :—

५

(१) स्वतंत्र असा प्रत्येक अतुलनीय घटक हा इतर घटकांशी काळजीपूर्वकरित्या जोडला गेला असता तो एक परिणामकारक सुंदर पॅटर्न बनतो.

(२) एखाद्या प्रकारच्या डिझाइनमध्ये ॲप्लाइड आर्ट डिझाइनचे वर्गीकरण पेंटींग्स, वॉल हँगिंग, शिल्प, अमूर्त कला, रंगोली व अल्पनामध्ये होऊ शकते.

(३) डिझाइन निर्मितीमधील अनेक हेतूपैकी, आस्वादक व वस्तुमधील पोकळी किंवा अंतर यांमधील दुवा साधणे हा एक महत्त्वाचा हेतू होय.

(४) बॅलंस, मुव्हमेंट, रिपीटेशन, एम्पसिस आणि कॉन्ट्रास्ट इत्यादी मूलभूत घटकांच्या साहाय्याने कलाकार, डिझाइनची निर्मिती करतो.

(५) रेषा चलित होऊन प्रतल निर्माण होताच त्रिमितीयुक्त घटक प्राप्त होतो.

(६) एखाद्या क्षेत्राचा केंद्र भाग बिंदू म्हटला जातो.

(क) विस्तारित रूपे लिहा (कोणतेही पाच) :—

५

(१) ए.सी.सी.

(४) बी.ई.एस.टी.

(२) बी.सी.

(५) एल.बी.डब्ल्यू.

(३) सी.सी.आय.

(६) जी.पी.ओ.

(ड) योग्य जोड्या जुळवा :—

स्तंभ 'अ'

स्तंभ 'ब'

(१) ऑप्लाइड डिझाइन

(अ) ऑस्थेटिकस्

(२) पार्श्वभाग

(ब) डिझाइनचा घटक

(३) ललित कला

(क) निगेटीव्ह स्पेस

(४) बिंदू

(ड) कमर्शियल आर्ट

(५) आकार

(इ) रेषेची दोन अंतिम टोक.

२. खालीलपैकी दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

(अ) प्रतलाची संपत्ती कोठली ?

(ब) विविध क्षेत्रातील डिझाइनचे वर्गीकरण कसे करता येईल ?

(क) डिझाइनच्या मूलभूत घटकांचा व मूलभूत तत्वांचा उपयोग काय ?

(ड) परिपूर्ण ले आऊटचे वर्णन करा.

३. खालीलपैकी दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

(अ) रंगसंगतीचा डिझाइनमध्ये उपयोग कशारितीने केला जातो. स्पष्ट करा.

(ब) जाहिरात कलेत ले-आऊट कसा केला जातो ?

(क) आरक्षित क्षेत्र (अवकाश) व आनारक्षित क्षेत्र यांची व्याख्या सांगा.

(ड) टेक्स्चर (पोत) ची ओळख सांगा.

४. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :—

१६

(अ) कॉन्ट्रास्ट (विरोधाभास)

(ब) रिपीटेशन (सातत्य)

(क) इनफॉर्मल बॅलंस (असमतोल)

(ड) मुव्हमेंट (गती)

(इ) एम्पसिस (उठाव).

५. खालीलपैकी दोन प्रश्न उदाहरणासह सोडवा :—

१६

(अ) फॉर्मल बॅलंस म्हणजे काय ?

(ब) मुद्रण कलेचे वर्णन करा.

(क) हार्मनि—(सुसंगती)

(ड) टायपोग्राफीची व्याख्या सांगा ?

६. खालीलपैकी दोन प्रश्न सोडवा :—

१६

(अ) डिझाइनमध्ये कुठल्या प्रकारची कलातंत्रे वापरली जातात.

(ब) कलाकृतीमध्ये संकल्पन कशारितीने आकर्षक होऊ शकते ?

(क) प्रपोज्हनची व्याख्या कोणती ?

(ड) जाहिरातीकरणात इलेस्ट्रेशनची भूमिका काय व कशी असते ?

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED—3 HOURS]

(MARKS—100)

DESIGN AND LAYOUT (THEORY)

- Instructions.*—(1) Attempt All questions are *compulsory*.
 (2) Figures to the right indicate *full* marks.
 (3) Illustrates your answers with near sketch wherever *necessary*.
 (4) Assum suitable additional data, if necessary.

1. (a) Fill in the blanks (any five) :—

Marks**5**

- (i) Well purposeful is considered to be the essence of any good design.
 (ii) which are arranged visually in proper manner results in an interesting design.
 (iii) Design is very much part of our daily leaves it is found in nature as well as environment.
 (iv) Many times doing nothing is also can be considered a creative of design.
 (v) Design is not solely either an art or a science but is a of both.
 (vi) An interesting of similar and contrasting forms or elements becomes a design.

(b) Write *true* or *false* (any five) :—**5**

- (i) When each individual element unique in its own way, has carefully been placed together with all other elements resulting in a unified beautiful pattern.
 (ii) In design applied art design can be classified such as paintings, wall hangings, sculpture, abstract, rangoli, alpana, etc.
 (iii) One of the main purposes of design is to bridge the gap between things and people.
 (iv) The basic elements with which artist work to create a design are balance, movement, repetition, emphasis and contrast.
 (v) If the line shifts to form a plane, we obtain a three dimensional element.
 (vi) The center of a field is called point.

(c) Write full forms (any five) :—

5

- (i) A.C.C. (ii) B.C. (iii) C.C.I. (iv) BEST (v) L.B.W. (vi) G.P.O.

(d) Match the following pairs :—

5

Column 'A'	Column 'B'
(i) Applied Design	(a) Asthetics
(ii) Background	(b) Design Element
(iii) Fine Art	(c) Negative Space
(iv) Point	(d) Commercial Art
(v) Shape	(e) Two ends of line

[Turn over]

2. Attempt any *two* of the following :—
- (a) Which are the properties of plane?
 - (b) How will you Classify Design from various art field ?
 - (c) What is the use of basic elements and basic principles of design ?
 - (d) Describe about perfect layout ?
3. Attempt any *two* of the following :—
- (a) Explain the use of color schemes in design ?
 - (b) How layout works in advertising design ?
 - (c) Define the occupied space and unoccupied space.
 - (d) Give introduction of texture.
4. Write short notes (any *four*) :—
- (a) Contrast
 - (b) Repetition
 - (c) Informal balance
 - (d) Movement
 - (e) Emphasis.
5. Write in detail with examples (any *two*) :—
- (a) What is formal balance?
 - (b) Describe art of printing.
 - (c) Harmony
 - (d) Define the typography.
6. Attempt any *two* of the following :—
- (a) What types of art techniques can be used in design?
 - (b) How design can be attractive in work of art ?
 - (c) What is the defination of the proportion?
 - (d) What is the role of illustration is in adverting?

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI
Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP-ART

[वेळ—३ तास]

(एकूण गुण—१००)

डिझाइन अँड ले आऊट (प्रात्यक्षिक)

१. खालील प्रात्यक्षिक तयार करा :— गुण
६०
- (अ) कुंचल्याचे भावपूर्ण फटकारे स्पष्ट करा.
- (ब) उदाहरणासहित स्वतःच्या शैलीत फॉन्टची निर्मिती करा.
- (क) एखाद्या रनिंग इटॅलीक स्क्रिप्टच्या साहाय्याने एका सुंदर कवितेची रचना करा. २०
२. खालील प्रश्न सोडवा :—
- (अ) एखाद्या कादंबरीच्या पृष्ठासाठी इलस्ट्रेशनची निर्मिती कशी करावी ?
स्पष्ट करा.
- (ब) इंटीरिअर डिझाइनविषयी लिहावे. १०
३. ओरल. १०
४. टर्म वर्क.

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED—3 HOURS]

(MARKS—100)

DESIGN AND LAYOUT (PRACTICAL)

1. Practically solve all questions :— Marks
60
- (a) Explain meaning of expressive strokes in brush media.
- (b) Create a new font of your own style with examples.
- (c) Compose a meaningful poem using any running italic script.
2. Write on the following two questions :— 20
- (a) Creating an illustrations for-cover design of story book. Explain.
- (b) Write about Interior Design.
3. Viva. 10
4. Term work. 10

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI

Examination—April, 2016 (Two Years Diploma Courses)

GROUP—ART

[वेळ — ३ तास]

(एकूण गुण—१००)

टेक्निकल थिअरी अँड कमर्शियल आर्ट (थिअरी)

गुण
५

१. (अ) रिक्त जागा भरा (कोणत्याही पाच) :—

- (१) कमर्शियल आर्ट हे खास करून उद्देशाने निर्मिले जाते.
- (२) क्रिएटिव्ह सर्व्हिसेस कमर्शियल आर्टचा वापर कंपनीच्या मागणीनुसार उत्पादनाच्या आणि साठी करते.
- (३) एखादी चांगली कलाकृती निर्मितीसाठी डिझाइनच्या आवश्यकता असतेच त्याच बरोबर स्पेस, समतोल, लय, अमुर्तता, शैली व प्रमाणबद्धतेचे विषेश संयोजन असणे फार गरजेचे असते.
- (४) कलाकारास आपली कलाकृती दर्जेदार, परिपूर्ण व देखणी बनविण्यासाठी व ह्या दोन प्रमुख गोष्टींचे ज्ञान असणे आवश्यक असते.
- (५) व ह्या दोन गोष्टींचा उपयोग करून कलाकार आपल्या कलाकृतीस परिपूर्णतेच्या उच्च स्तरावर नेऊन गुणग्राहकता मिळवू शकतो.
- (६) कमर्शियल आर्ट सर्वसामान्यपणे विक्रीच्या उद्देशाने प्रदर्शित केली जाते.

(ब) सत्य किंवा असत्य सांगा (कोणतेही पाच) :—

५

- (१) तैल रंगाची पद्धत ही पारदर्शकतेचा परिणाम साधण्यासाठी जलरंगासारखी लोकप्रिय आहे.
- (२) पोस्टर रंग व अँक्रॅलिक रंग ही दोन माध्यमे तैल माध्यमे म्हणून ओळखली जातात.
- (३) प्रत्येक कलाकारास रेखाटनाचा सराव अत्यंत जरूरीचा असतो.
- (४) लाइनो कट हा प्रकार मुद्रण कलेत मोडला जातो.
- (५) कमर्शियल आर्ट वर्क मध्ये स्टेनसिलिंग व एअर ब्रश लोकप्रिय असून त्याचा बराच वापर होतो.
- (६) बाटिक आर्ट जास्त करून स्टोनवर पहावयास सापडते.

(क) पूर्ण रूप लिहा (कोणतेही पाच) :—

५

- (अ) जी.एम.टी. (ब) एल. अँड टी. (क) आर.बी.आय.
(ड) ए.आय. (इ) जी.ओ.आय.

(ड) योग्य जोड्या जुळवा :—

५

‘अ’ गट	‘ब’ गट
(१) स्टेनसिलिंग	(अ) लँडस्केप
(२) प्रिटींग	(ब) केव्हस्
(३) परस्पेक्टिव्ह	(क) एअर ब्रश
(४) पोस्टर कलर्स	(ड) ब्लॉक मेकिंग
(५) अजंठा	(इ) गॉश.

२. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :—

- (अ) कमर्शियल आर्टची खासीयत काय ?
- (ब) कमर्शियल आर्टमध्ये इल्युस्ट्रेटरची भूमिका कोणती ?
- (क) कमर्शियल आर्ट कशासाठी लोकप्रिय आहे ?
- (ड) कमर्शियल आर्टचे आपल्या जीवनात काय महत्त्व आहे ?

३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :—

- (अ) फिगर ड्रॉईंग मध्ये शरीरशास्त्राचा उपयोग काय ?
- (ब) मोहेंजदारो मधील शहर रचनेविषयी चर्चा करा.
- (क) प्रपोर्शन (प्रमाणबद्धता) फिगरटिक् कलाकृतीत कसा महत्वाचा ठरतो ?
- (ड) तेल रंगाच्या गुणधर्माविषयी चर्चा करा.

४. थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :—

- (अ) कमर्शियल आर्टिस्ट.
- (ब) मूळ डिझाइनची व्याख्या व मूलतत्वाचा त्यात केला जाणारा वापर.
- (क) मुद्रणकला.
- (ड) मुगल मिनिएचर (लघुचित्रे).
- (इ) स्टेनसिलिंग व स्प्रे वर्क.

५. उदा. सहित सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) :—

- (अ) दोन उदा. सहित प्राचीन भारतीय गुहाचित्रे, त्याची तंत्रे व शैली यांचे स्पष्टीकरण द्या.
- (ब) इंडस व्हॅली.
- (क) बौद्धकालीन जातक कथा.
- (ड) चैत्य व स्तूप.

६. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :—

- (अ) मौर्यकालीन स्तंभावर कोरलेली प्राण्यांची चित्रे चर्चा करा.
- (ब) जलरंगाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- (क) जैन मॅन्युस्क्रिप्ट विषयी लिहा.
- (ड) संक्षिप्त रूपात अजंठा येथील एखाद्या गुहाचित्राचे वर्णन करा.

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED — 3 HOURS]

(MARKS — 100)

TECHNICAL THEORY AND COMMERCIAL ART (THEORY)**Marks**

1. (a) Fill in the blanks (any five) :—

5

- (i) Commercial Art is specifically created for the purpose of
- (ii) Creative services use Commercial Art on demand of company to and and their product.
- (iii) To create an art with good composition need to use design with proper distribution of space, balance, rhythm, abstraction, stylization and praportion.
- (iv) Artist must have knowledge of two main things that is and to make his art more perfect, classic and spectacular.
- (v) Use of proper and artist can take his art certain level of perfection and appriciation.
- (vi) Commercial Art is art is generally art that is typically displayed in a art that is for sale.

(b) Write true or false (any five) :—

5

- (i) Oil colour method is popular for its transparent effect media as water colour.
- (ii) Poster colour and Acrylic colour are called oil based medias.
- (iii) Sketching practice is very essencial for every commercial artist.
- (iv) Lino cut is used for print making .
- (v) In commercial art work stencilling and air brush had been very popular technique.
- (vi) Batique technique is used on stone.

(c) Write full forms (any five) :—

5

- (i) G.M.T. (ii) L & T. (iii) R.B.I.
- (iv) H.P. (v) G.O.I. (vi) A.I.

(d) Match the words :—

5

'A' Group

'B' Group

- (i) Stencilling
- (ii) Printing
- (iii) Perspective
- (iv) Poster colour
- (v) Ajantha
- (a) Landscape
- (b) Caves
- (c) Air Brush
- (d) Block Making
- (e) Gouche.

2. Attempt any two questions :—

16

- (a) What is the speciality of Commercial Art ?
- (b) What is role of an illustrator in Commercial Art ?
- (c) What Commercial Art is popular for ?
- (d) Importance of commercial art in life- Explain ?

[Turn over

3. Attempt any *two* questions :—
- (a) How anatomy is useful in figure drawing ?
 - (b) Discuss town planning in Mohenjodaro.
 - (c) How proportion is important in figurative artwork ?
 - (d) Discuss qualities of oil colour.
4. Write short notes/comment (any *four*) :—
- (a) Commercial artist.
 - (b) Art terminologies used in basic design.
 - (c) Principles of good composition.
 - (d) Print Making.
 - (e) Mughal miniatures.
 - (f) Stencilling and Spray work.
5. Write in details with examples (any *two*) :—
- (a) Early Indian cave paintings, their techniques and style explain with two examples.
 - (b) Indus Valley.
 - (c) Jatak Katha in Buddhism.
 - (d) Chaitya and Stupa.
6. Attempt any *two* of the following :—
- (a) Mauryan period animal designs on pillar. Discuss.
 - (b) Speciality of water colour media ?
 - (c) Write about Jain manuscripts illustrations.
 - (d) Write in details about any of the cave painting of Ajanta.
-

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATIONS, MUMBAI

Examination—April, 2016 (Two Year Diploma Courses)

GROUP—ART

[वेळ — ३ तास]

(एकूण गुण—१००)

टेक्नीकल थेअरी अॅण्ड कमर्शियल आर्ट (प्रात्यक्षिक)

	गुण
१. खालील प्रात्यक्षिके तयार करा :-	६०
(अ) ड्रॉईंग फ्रॉम लाईफ-पाठमोरी फिगर-कुठल्याही माध्यमात चित्रित करा.	
(ब) ड्रॉईंग फ्रॉम नेचर-कुठलीही निसर्गनिर्मित वस्तू पेस्टल रंगाने रंगवा.	
(क) स्वतंत्र शैलीतील इलस्ट्रेशनस् कलर इंकमध्ये रंगवा-दोन उदाहरण.	
२. खालील प्रश्न सोडवा :-	२०
(अ) स्क्रिन प्रिंटींगविषयी-स्पष्टीकरण द्या.	
(ब) मोझाईक आर्टची माहिती द्या.	
३. ओरल.	१०
४. टर्म वर्क.	१०

(ENGLISH)

[TIME ALLOWED — 3 HOURS]

(MARKS — 100)

TECHNICAL THEORY AND COMMERCIAL ART (PRACTICAL)

	Marks
1. Practically solve all questions :-	60
(a) Drawing from Life : back side structure of figure (render with any media).	
(b) Drawing from Nature : any favourite natural. (render with pastle colour).	
(c) Illustrations in colour Ink—two examples.	
2. Write on the following two questions :-	20
(a) Explain Screen printing.	
(b) Mozaic Art—Explain.	
3. Oral.	10
4. Term work.	10